

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra AF DANSKEREN I

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 118.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-grundtvig09val-shoot-idm139760346569984.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Jeg veed det meget godt, at *Kjøbenhavnerne i Frederik den Syvendes Dage* er meget forskellige fra *Kjøbenhavnerne i Frederik den Tredies*, men deraf følger dog vel ikke, at de skulde være *mindre Danske* og *mindre oplyste*, men begge Dele maatte de dog være, for ikke med Iver at tage sig af den *Danske Sag* nu, da den aabenbar langt klarere trænger til dem, kan ikke vindes, uden deres kraftige Bistand, men kan heller ikke tabes uden at drage *Danmarks Hovedstad* i Undergangen med sig. Førrige Gang var nemlig *Danskheden* ikke nær i saa øiensynlig Fare, som nu, thi der var dog kun Spørgsmaal mellem *Dansk* og *Svensk*, som man i vore oplyste Dage kan see, er neppe engang saa stor som imellem *Høitydsk* og *Plattydsk*, saa det var egenlig kun det *Danske Riges Ære* og *Hovedstadens Velfærd* og Anseelse, der stod paa Spil, og maatte tabes, hvis den *Svenske Konge* seirede og gjorde, som han agtede, og som havde været rimeligt nok, *Gothenborg* til hele Nordens Hovedstad. Nu derimod er Spørgsmaalet ikke blot om det *Danske Riges Ære* og om *Hovedstadens Velfærd* og Anseelse, men tillige om *Danskhedens* Tilværelse, thi nu staaer Striden mellem *Dansk* og *Tydsk*, som umulig kan sammensmelte, om de saa ti Gange slugde hinanden, nu staaer Striden ikke blot, som det hedder i *Holger Danskes Vise*, under *Nørre-Jylland*, hvor *Slesvig-Holstenerne* vil have Lov til at slæbe af med de *Danske Slesvigere* midt ind i det *Tydske* Forbund, men Striden staaer over hele *Danmark*, den staaer midt i det *Danske Riges Hovedstad*, og allevegne vil *Tydskheden* underkue og fortydske *Danskheden*, paastaaer at have Ret og synes virkelig at have Magt dertil allevegne, ligesom i *Slesvig*, i det mindste siden *Christian den Førstes Tid*, som ventelig ikke engang paa *Danmarks Throne* lærde *Dansk*, og maatte da sagtens ønske, at *Tydsk* og *Dansk* skulde evig blive »ungedeelt tosamen.« See, det er den største og farligste Strid, der kan staae i vort lille Rige, og det er soleklart, at seirer ikke snart *Dansken* og *Danskheden* over *Tydsk* og *Tydskheden* i alle Maader, fremfor alt til Kongeaaen, da kan al Verdens Stormagter, om de end vilde, ikke frelse *Danmarks Rige*, men maa lade briste hvad ei kan bære, saa det i det allermindste rives itu, eller gaaer midt over, og hver Stridsmand tager sin Part: *Slesvig-Holstenerne* tager baade *Nørre-Jylland* og *Sønder-Jylland* og *Svenskerne* tager *Sælland* med saamange af de andre Øer, som muligt, og lader naturligviis den *Danske Hovedstad* følge det *Danske Rige* i Graven.